

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Pomorska Delegatura w Gdańsku

DPG.410.1.3.2026

Wystąpienie pokontrolne

**Wykonanie budżetu państwa w 2025 r. - wykonanie planu
finansowego Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego
w Gdańsku**

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku¹, Aleja Zwycięstwa 16/17, 80-219 Gdańsk.

Kierownik jednostki kontrolowanej

Paweł Mierzejewski, Prezes WSA w Gdańsku, od 11 kwietnia 2025 r.

W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił Zbigniew Romała, Prezes WSA, 10 kwietnia 2020 r. do 10 kwietnia 2025 r.

Okres objęty kontrolą

Rok 2025 oraz okres wcześniejszy i późniejszy, w którym miały miejsce działania lub zaniechania związane z planowaniem i wykonaniem ustawy budżetowej na rok 2025. W przypadku konieczności porównania niektórych danych z danymi za lata 2022-2024 okres kontroli obejmuje również te lata.

Podstawa prawna podjęcia kontroli

Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²

Jednostka przeprowadzająca kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli Pomorska Delegatura w Gdańsku

Kontrolerzy

1. Małgorzata Szafran, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr DPG/17/2026 z 13 stycznia 2026 r.
2. Renata Jabłonowska, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr DPG/28/2026 z 27 stycznia 2026 r.

(akta kontroli Tom I str. 1-6)

¹ Dalej: „WSA” lub „Sąd”.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623 ze zm.; dalej: „ustawa o NIK”.

II. Zakres kontroli

Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania planu finansowego na 2025 r. WSA pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności. Ocenie podlegały w szczególności:

- realizacja wydatków budżetu państwa,
- sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz wybranych sprawozdań za IV kwartał 2025 r. w zakresie operacji finansowych,
- prowadzenie ksiąg rachunkowych w zakresie odnoszącym się do dochodów i wydatków oraz związanych z nimi należności i zobowiązań ,
- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości i rzetelności sporządzania sprawozdań i prowadzenia ksiąg rachunkowych.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. *Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe kontrolowanej działalności.*

III. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie planu finansowego WSA na 2025 r.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Kontrola wydatków w łącznej kwocie 2479,1 tys. zł⁴ i jednego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, na które w Sądzie wydano 418,2 tys. zł wykazała, że objęte badaniem wydatki zrealizowano w sposób celowy, gospodarny i w granicach kwot planowanych.

Stwierdzona nieprawidłowość (dotycząca niewskazania w dokumentach zamówienia publicznego powodów niedokonania podziału zamówienia na części) nie miała wpływu na ocenę kontrolowanej działalności.

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez Sąd sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych. Objęte badaniem sprawozdania sporządzono terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Stosowany w WSA system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość prowadzenia ksiąg rachunkowych, jak również prawidłowość i rzetelność sporządzania sprawozdań budżetowych i w zakresie operacji finansowych.

Badanie wiarygodności ksiąg rachunkowych WSA przeprowadzone na próbie 375 zapisów księgowych o łącznej wartości 4394,0 tys. zł, wykazało, że objęte badaniem dowody księgowe sporządzono prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym i merytorycznym, a operacje gospodarcze udokumentowane tymi dowodami prawidłowo przypisano do okresów sprawozdawczych w księgach rachunkowych WSA.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁵ kontrolowanej działalności

1. Wydatki

1.1. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu faktycznego

1.1.1. Wydatki Sądu w 2025 r. wyniosły 37 327,8 tys. zł, tj. 95,0% planu po zmianach (39 283,2 tys. zł). W porównaniu do 2024 r. wydatki były większe o 4 976,6 tys. zł, tj. o 15,5%, głównie z powodu realizacji prawomocnych wyroków sądowych dotyczących wyrównania

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną albo ocenę negatywną. Jeśli nie zostały spełnione warunki do sformułowania oceny pozytywnej bądź negatywnej, Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę w formie opisowej.

⁴ Z tego: 2462,5 tys. zł, stanowiących 43,6% populacji ocenianej, 10,4 tys. zł wydatkowanych na wypłatę ekwiwalentów za niewykorzystany urlop i 6,2 tys. zł wydatkowanych na szkolenia.

⁵ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych przedstawionych w kolejnych punktach niniejszego rozdziału wystąpienia pokontrolnego. Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę częściową jako ocenę pozytywną albo ocenę negatywną. Jeśli nie zostały spełnione warunki do sformułowania oceny pozytywnej bądź negatywnej, Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę w formie opisowej.

wynagrodzeń za lata 2021-2022 wraz z odsetkami oraz wzrostu udzielonych pożyczek na zaspakajanie potrzeb mieszkaniowych sędziów.

(akta kontroli Tom I str. 13-15, 125-126, Tom II str. 324-327)

Plan wydatków WSA w 2025 r. (37 447,0 tys. zł) zwiększono (per saldo) 19 decyzjami Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego⁶ o 1 836,2 tys. zł, z tego: plan wydatków bieżących zwiększono (per saldo) o 1818,2 tys. zł a wydatków majątkowych o (per saldo) 18,0 tys. zł.

Plan wydatków Sądu po zmianach wyniósł 39 283,2 tys. zł.

(akta kontroli Tom I str. 11-68, Tom II str. 324-327)

Istotnie niższa od planowanej (poniżej 80% planu) była realizacja wydatków bieżących z tytułu:

- wpłaty na PFRON⁷ (§ 414) w kwocie mniejszej niż planowano o 8,9 tys. zł (tj. o 55,4%), w związku ze zmianą podmiotu świadczącego usługi z zakresu przekazywania informacji o kwocie obniżenia (na podstawie art. 22 ust. 1 ustawy o rehabilitacji zawodowej⁸) wpłat na PFRON,
- wpłaty na PPK⁹ finansowane przez podmiot zatrudniający (§ 471) w kwocie mniejszej niż planowano o 14,8 tys. zł (tj. o 37,0%) z powodu mniejszej niż planowano liczby osób, które przystąpiły do programu oraz z powodu choroby części uczestników PPK,
- zakup środków dydaktycznych i książek (§ 424) w kwocie mniejszej niż planowano o 0,5 tys. zł (tj. o 26,3%) z powodu niższego zapotrzebowania na zakup książek (zwiększono wykorzystanie publikacji w wersji elektronicznej).

(akta kontroli Tom I str. 11-75, 125-126, Tom II str. 297-300)

1.1.2. W Sądzie w 2025 r. wykonanie wydatków według grup ekonomicznych, w porównaniu do 2024 r., przedstawiało się następująco:

- na świadczenia na rzecz osób fizycznych wydatkowano 4817,2 tys. zł (87,8 planu po zmianach) i wydatki te były wyższe od dokonanych w 2024 r. o 602,3 tys. zł (tj. o 14,3%),
- na wydatki bieżące wydatkowano 31 916,6 tys. zł (96,2% planu po zmianach) i w stosunku do 2024 r. były wyższe o 4292,4 tys. zł (tj. o 15,5%),
- na wydatki majątkowe wydatkowano 594,1 tys. zł (98,5% planu po zmianach) i w stosunku do 2024 r. były wyższe o 81,8 tys. zł (tj. o 16,0%).

W 2025 r. (w porównaniu do 2024 r.) struktura wydatków WSA według grup ekonomicznych nie uległa istotnym zmianom i przedstawiała się następująco: świadczenia na rzecz osób fizycznych stanowiły 12,9% wydatków ogółem (13,0% w 2024 r.), wydatki bieżące - 85,5% wydatków (85,4% w 2024 r.) a wydatki majątkowe po 1,6 % w 2025 r. i 2024 r.

(akta kontroli Tom I str. 13-15, 109)

⁶ Dalej: „NSA”.

⁷ Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

⁸ Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 913 ze zm.)

⁹ Pracownicze Plany Kapitałowe.

1.1.3. Przeciętne zatrudnienie w WSA w 2025 r. (100,55 osób) w stosunku do 2024 r. (99,95 osób) nie uległo istotnym zmianom¹⁰.

W 2025 r. wydatki na wynagrodzenia¹¹ w WSA wyniosły 22 532,6 tys. zł (96,3% planowanych) i w porównaniu do 2024 r. były większe o 2359,2 tys. zł (tj. o 11,7%).

Wzrost wynagrodzeń (w 2025 r. w stosunku do 2024 r.) według statusu zatrudnienia przedstawiał się następująco: status 01¹² o 2,1%, status 07¹³ o 22,5%, status 09¹⁴ o 17,3%, status 16¹⁵ o 15,7% i status 17¹⁶ o 11,5%.

Przeciętne wynagrodzenie w 2025 r. (19 958,12 zł) w porównaniu do 2024 r. (17 856,22 zł) było większe o 2101,90 zł (tj. o 11,8%).

(akta kontroli: Tom I str. 110, Tom II str. 297-300)

W 2025 r. wzrost wynagrodzeń osobowych sędziów, asesorów i aplikantów w stosunku do 2024 r. spowodowany był realizacją prawomocnych wyroków sądowych dotyczących wyrównania wynagrodzeń za lata 2021 – 2022 oraz wzrostem wynagrodzeń osób objętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń.

(akta kontroli Tom I str. 125-126)

Zaplanowane i wydatkowane środki na wynagrodzenia wykazane w sprawozdaniu Rb-28¹⁷ (w § 401¹⁸ i § 403¹⁹) były zgodne z kwotami wykazanymi z tych tytułów w sprawozdaniu Rb-70²⁰.

(akta kontroli Tom II str. 297-300, 324-327)

1.1.4. W ustawie budżetowej na 2025 r. zaplanowano środki na realizację czterech zadań, finansowanych z wydatków majątkowych, w łącznej kwocie 585,0 tys. zł²¹, z tego:

- jedno zadanie w § 605²² pn. „Roboty budowlane w WSA w Gdańsku w budynku przy Al. Zwycięstwa 16/17” (460,0 tys. zł),
- trzy zadania w § 606²³ w łącznej kwocie 125,0 tys. zł, z tego: zakup serwera (80,0 tys. zł), zakup zasilacza awaryjnego UPS 6000 VA (25,0 tys. zł), zakup i montaż elektronicznej kontroli dostępu do serwerowni i drzwi do serwerowni (35,0 tys. zł).

W trakcie roku plan zwiększono per saldo o 18,0 tys. zł²⁴ do kwoty 603,0 tys. zł. I tak:

¹⁰ Zmiany przeciętnego zatrudnienia wystąpiły w statusach zatrudnienia: 01 (osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń): 53,89 osób w 2025 r. i 53,53 w 2024 r., 16 osób (referendarze sądowi): 3,96 osób w 2025 r. i 3,90 w 2024 r. i 17 (asystenci sędziów i prokuratorów): 16,70 w 2025 r. i 16,52 w 2024 r. W pozostałych statusach zatrudnienia przeciętne zatrudnienie w latach 2024 -2025 nie uległo zmianie i wyniosło: 5,00 osób – status 07 (asesorzy prokuratorscy i asesory sądowi) i 21 osób – status 09 (sędziowie i prokuratorzy).

¹¹ Bez dodatkowego wynagrodzenia rocznego.

¹² Osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń.

¹³ Asesorzy prokuratorscy i asesory sądowi.

¹⁴ Sędziowie i prokuratorzy.

¹⁵ Referendarze sądowi.

¹⁶ Asystenci sędziów i prokuratorów.

¹⁷ Sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetu państwa, okres sprawozdawczy: od początku roku do dnia 31 grudnia 2025 r.

¹⁸ Wynagrodzenia osobowe pracowników.

¹⁹ Wynagrodzenia osobowe sędziów i prokuratorów oraz asesorów i aplikantów.

²⁰ Sprawozdanie Rb- 70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach, okres sprawozdawczy od początku roku do końca IV kwartału 2025 r.

²¹ Z tego 460,0 tys. zł w § 605 i 125,0 tys. zł w § 606.

²² Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych.

²³ Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych.

²⁴ Z tego: zmniejszenia 11,0 tys. zł w § 605 i zwiększenia 29,0 tys. zł w § 606.

- zwiększono plan wydatków majątkowych w § 606, na łączną kwotę 33,0 tys. zł, w wyniku wprowadzenia do planu dwóch nowych zadań:
 - o zakup i montaż kompensatora mocy biernej w budynku WSA w Gdańsku przy na kwotę 23,0 tys. zł,
 - o rozbudowa systemu kontroli dostępu (SKD) w WSA w Gdańsku na kwotę 10,0 tys. zł,
- zmniejszono plan wydatków majątkowych o łączną kwotę o 15 tys. zł, z tego: 11,0 tys. zł w § 605²⁵ i 4,0 tys. zł w § 606²⁶. Zmniejszenia planu zostały dokonane (na skutek oszczędności przy realizacji zadań) decyzjami Prezesa NSA a środki przeznaczone na zabezpieczenie wydatków inwestycyjnych w części 05 - Naczelny Sąd Administracyjny²⁷.

W 2025 r. w WSA na wydatki majątkowe przeznaczono 594,1 tys. zł (tj. 98,5% planowanych) tj. o 81,8 tys. zł (16,0%) więcej niż w 2024 r. W 2025 r. w WSA wszystkie zaplanowane zadania zostały w całości realizowane.

(akta kontroli Tom I str. 11-12, 76-81)

1.1.5. Zobowiązania WSA 2025 r. (1938,6 tys. zł) w porównaniu do stanu na koniec 2024 r. (1723,5 tys. zł) były wyższe o 215,1 tys. zł, tj. o 12,5%. Dotyczyły głównie dodatkowego wynagrodzenia rocznego z pochodnymi (1858,7 tys. zł²⁸), rozrachunków z kontrahentami w związku z wpłynięciem faktur w okresie przejściowym a dotyczącym 2024 r. (57,0 tys. zł) oraz kosztów postępowania prokuratorskiego i sądowego (23,0 tys. zł).

W WSA na koniec 2025 r. nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

(akta kontroli Tom I str. 102-104, Tom II str. 325-327, 368-370)

1.1.6. Badanie szczegółowe 39 wydatków w kwocie 2462,5 tys. zł²⁹ (z tego 35 wydatków bieżących jednostek budżetowych na kwotę 1955,0 tys. zł i czterech wydatków majątkowych na kwotę 507,5 tys. zł), stanowiących 6,6% wydatków ogółem poniesionych w WSA w 2025 r. (43,6% populacji ocenianej³⁰) wykazało, że zostały one rzetelnie skalkulowane oraz zrealizowane do wysokości kwot ujętych w planie finansowym jednostki. Realizacja wydatków była zgodna z zasadami gospodarowania środkami publicznymi, określonymi w art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych³¹, tj. wydatki zostały poniesione w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów oraz optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów, w sposób umożliwiający terminową realizację zadań i w wysokości i terminach wynikających z zaciągniętych zobowiązań.

(akta kontroli Tom I str. 82-86)

1.1.7. W 2025 r. w Sądzie udzielono dwóch zamówień publicznych z zastosowaniem przepisów Prawa zamówień publicznych³² (w trybie podstawowym na podstawie art. 275 pkt 2 Prawa

7/15

²⁵ Oszczędności powstałe przy realizacji zadania pn. „Roboty budowlane w WSA w Gdańsku w budynku przy Al. Zwycięstwa 16/17”.

²⁶ Oszczędności przy realizacji zadania - zakup zasilacza awaryjnego UPS 6000 VA.

²⁷ Decyzja Prezesa NSA z 10 października 2025 r. (znak: 05.3122.2.287.2025.ZW) i decyzja Prezesa NSA z 21 listopada 2025 r. (znak: 05.3122.2.301.2025.ZW).

²⁸ Z tego: 1687,4 tys. zł – dodatkowe wynagrodzenie roczne (§ 4040), 150,8 tys. zł – składki na ubezpieczenie społeczne (§ 4110), 18,6 tys. zł – Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy i 1,9 tys. zł - Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający.

²⁹ Wydatki dokonane na podstawie 39 dowodów księgowych dobranych losowo z okresu od stycznia do grudnia 2025 r. z zastosowaniem metody monetarnej MUS (metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji – założono próg istotności 2,0%, istotność wykonawczą 0,75 Progu istotności, a ryzyko statystyczne 50%) z zapisów strony Ma konta 130 wydatków WSA w kwocie 5 648,7 tys. zł (pozapłacowe wydatki bieżące jednostek budżetowych i majątkowe, po wyłączeniu wydatków o wartości poniżej 1,0 tys. zł).

³⁰ Populacja oceniana – zbiór dowodów/zapisów stanowiących populację wydatków, z której losowano próbę. Populacja oceniana odpowiadała pozapłacowym wydatkom kontrolowanej jednostki oraz wydatków poniżej 1 tys. zł.

³¹ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483 ze zm.).

³² Ustawa z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320 ze zm.).

zamówień publicznych), o łącznej wartości 767,7 tys. zł, na które w 2025 r. wydatkowano 418,2 tys. zł³³. Łączna wartość zamówień udzielonych z wyłączeniem procedur ww. ustawy wyniosła 2189,7 tys. zł.

(akta kontroli Tom II str. 6-27, 35)

Badanie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (w trybie podstawowym), na które w 2025 r. wydatkowano 418,2 tys. zł, wykazało, że:

- postępowanie na wykonanie instalacji oddymiania w budynku WSA w Gdańsku przeprowadzono zgodnie z przepisami Prawa zamówień publicznych za wyjątkiem niepodania powodów niepodzielenia zamówienia na części w dokumentach zamówienia, co opisano szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”,
- realizacja zamówienia (pod kątem przedmiotu zamówienia, terminu realizacji i wysokości wynagrodzenia wykonawcy) była zgodna z treścią zawartej umowy,
- poniesione z tytułu realizacji zamówienia wydatki były celowe i gospodarne oraz służyły realizacji zadań Sądu,
- działania Sądy były zgodne z zasadami określonymi w przepisach art. 44 i 46 ustawy o finansach publicznych.

(akta kontroli Tom II str. 4-5, 28-103)

1.1.8. W WSA prowadzono politykę szkoleniową o oparciu o:

1) Zarządzenia Prezesa NSA:

- a) nr 33 z 31 maja 2022 r. w sprawie podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników administracyjnych w sądach administracyjnych. Określono w nim zasady organizacji szkoleń w NSA oraz w WSA w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników administracyjnych. Formami podnoszenia kwalifikacji zawodowych były szkolenia:
 - wewnętrzne organizowane w formie: szkoleń dla pracowników administracyjnych w sądach administracyjnych; szkoleń międzysądowych dla pracowników administracyjnych, w tym dla kadry kierowniczej; konferencji koordynacyjno-szkoleniowych dla dyrektorów WSA i osób pełniących funkcje kierownicze w Kancelarii Prezesa NSA,
 - zewnętrzne obejmujące szkolenia specjalistyczne, kursy, warsztaty, seminaria, konferencje i inne formy kształcenia;
- b) nr 51 z 20 września 2023 r. w sprawie doskonalenia zawodowego kadr orzeczniczych sądownictwa administracyjnego³⁴, w którym w celu doskonalenia zawodowego sędziów sądów administracyjnych, asesorów sądowych, starszych referendarzy sądowych i referendarzy sądowych w WSA, zwanych „kadrami orzeczniczymi sądownictwa administracyjnego” oraz podnoszenia jakości pracy orzeczniczej w NSA i w WSA, określono organizację i tryb przeprowadzania:
 - obligatoryjnych form podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
 - szkoleń zawodowych, konferencji szkoleniowych i innych form podnoszenia kwalifikacji;
- c) nr 52 z 20 września 2023 r. w sprawie doskonalenia zawodowego asystentów sędziów zatrudnionych w sądach administracyjnych³⁵. Określono w nim organizację i tryb przeprowadzania obligatoryjnych form doskonalenia zawodowego w postaci: stażu asystenckiego, obowiązkowego szkolenia kwalifikacyjnego asystentów sędziów, podnoszenia kwalifikacji zawodowych asystentów;

2) regulacje zawarte w Regulaminie pracy WSA w Gdańsku³⁶, w którym określono m.in. że:

³³ Kwota netto 340,0 tys. zł.

³⁴ Wraz ze zmianą dokonaną zarządzeniem nr 23 Prezesa NSA z dnia 16 września 2025 r.

³⁵ Wraz ze zmianą dokonaną zarządzeniem nr 24 Prezesa NSA z dnia 16 września 2025 r.

³⁶ Stanowiącym załącznik do zarządzenia nr 17/2025 Prezesa WSA w Gdańsku z dnia 18 lipca 2025 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu pracy w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Gdańsku.

- pracodawca jest obowiązany w szczególności ułatwić pracownikom podnoszenie kwalifikacji zawodowych (§6 pkt 10),
- udział w szkoleniach, na które pracownik zostaje skierowany przez pracodawcę jest obowiązkowy (§16 pkt 1).

Ustanowione ww. aktami zasady organizacji szkoleń jak i przyjęta praktyka obejmowały wszystkich pracowników WSA w Gdańsku, w tym osoby zatrudnione na stanowiskach kierowniczych.

Prezes WSA wyjaśnił, że realizacja indywidualnych programów rozwoju zawodowego jak i planowanie szkoleń odbywała się w oparciu o treść ww. regulacji. Kierując pracowników na szkolenia każdorazowo uwzględniano realne, bieżące potrzeby Sądu oraz obszary, w zakresach których następują zmiany obowiązujących regulacji normatywnych. Tematyka szkoleń, w perspektywie poniesienia wydatku na szkolenie, była korelowana z potrzebami Sądu oraz niezbędnością poszerzenia wiedzy przez poszczególnych pracowników.

(akta kontroli Tom II str. 129-198, 238-260)

W 2025 r. w Sądzie na szkolenia wydatkowano ogółem 14,6 tys. zł³⁷, z tego:

- 3,2 tys. zł na języki obce³⁸, które ukończyło ośmiu pracowników,
- 3,0 tys. zł na informatykę³⁹, które ukończył jeden pracownik,
- 0,7 tys. zł na organizację i zarządzanie⁴⁰, które ukończyło dwóch pracowników,
- 4,0 tys. zł na finanse⁴¹, które ukończyło trzech pracowników,
- 3,5 tys. zł na inne szkolenie⁴², które ukończyło dwóch pracowników.

Badanie realizacji i finansowania dwóch szkoleń w łącznej kwocie 6,2 tys. zł⁴³ wykazało, że:

- na etapie planowania wydatków dokonano analizy faktycznych potrzeb i ich celowości,
- prawidłowo zastosowano wyłączenie ze stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych. Zgodnie z § 10 pkt 2 Zarządzenia nr 05/2021 Prezesa WSA z 10 lutego 2021 r. w sprawie dokonywania wydatków publicznych, których wartość nie przekracza 130 000,00 zł – przeprowadzenie analizy rynku nie jest wymagane w przypadku wydatków związanych ze szkoleniem pracowników Sądu,
- koszt realizacji szkoleń rzetelnie skalkulowano i określono w wysokości ujętej w planie finansowym Sądu,
- określono w umowie z wykonawcą szkolenia na kurs języka angielskiego elementy nadzoru nad realizacją, sposób zabezpieczenia w przypadku niewłaściwej realizacji szkolenia;
- w przypadku kursu języka angielskiego zawarto z pracownikami podnoszącymi kwalifikacje zawodowe porozumienia w sprawie częściowego pokrycia kosztów,
- nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności.

(akta kontroli Tom II str. 199-237)

³⁷ Łączna kwota wydatków poniesionych w ramach paragrafu 470 wynosiła 27,6 tys. zł (kwota 13, 0 tys. zł dotyczyła wydatków poniesionych na delegacje oraz zakwaterowanie pracowników biorących udział w szkoleniach organizowanych oraz finansowanych przez inne sądy).

³⁸ Szkolenie stacjonarne - język angielski.

³⁹ Szkolenie stacjonarne - Forum kierowników IT w administracji.

⁴⁰ Szkolenie online - Raportowanie umów do CRU oraz BIP.

⁴¹ Szkolenie online - Nowa faktura ustrukturyzowana - KSEF w kwocie 0,5 tys. zł ukończone przez dwóch pracowników oraz szkolenie stacjonarne - forum finansów publicznych kwocie 0,5 tys. zł ukończone przez jednego pracownika.

⁴² Szkolenie stacjonarne z zakresu bezpiecznej jazdy.

⁴³ Z tego: 3,2 tys. zł na język angielski⁴³, które ukończyło ośmiu pracowników oraz 3,0 tys. zł na informatykę⁴³ - Forum kierowników IT w administracji, które ukończył jeden pracownik. Były to szkolenia stacjonarne.

1.1.9. Łączne wydatki poniesione w Sądzie w 2025 r. na wypłatę trzech ekwiwalentów za niewykorzystany urlop (zaklasyfikowanych w § 401 - Wynagrodzenia osobowe pracowników) wynosiły 10,4⁴⁴ tys. zł.

Szczegółowe badanie ww. ekwiwalentów wykazało, że:

- wystąpiły przesłanki wskazane w Kodeksie pracy⁴⁵, które zobowiązują pracodawcę do wypłaty ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy (rozwiązanie stosunku pracy),
- pracowników nie zwolniono ze świadczenia pracy w okresie wypowiedzenia oraz nie zawarto z nimi kolejnych umów o pracę,
- do przyczyn nieudzielenia pracownikom całego przysługującego urlopu w okresie wypowiedzenia należały: długotrwała nieobecność w pracy z powodu choroby i świadczenia rehabilitacyjnego, przejście na rentę chorobową, przebywanie na urlopie bezpłatnym,
- kwoty wypłaconych ekwiwalentów były prawidłowe i obejmowały urlop wypoczynkowy w wymiarze proporcjonalnym do okresu zatrudnienia w roku, w którym rozwiązano stosunek pracy,
- ekwiwalenty wypłacono w terminie. [...] ⁴⁶

Prezes Sądu wyjaśnił m.in., że stanowiło to następstwo niezamierzonego opóźnienia wynikającego m. in. z konieczności dokonania stosownych wyliczeń, związanych z ustaleniem jego wysokości - wymagało dokonania wielu obliczeń. Do wskazanego opóźnienia doszło wskutek konieczności dokonania wielu czynności związanych z zakończeniem stosunku pracy, w tym przeprowadzenia ww. wyliczeń, a nie w wyniku systemowego zaniedbania. Ponadto zauważył, że ustawodawca dostrzegł problemy związane z wyliczaniem ekwiwalentu za niewykorzystany urlop i w świetle obowiązującego brzmienia art. 171 § 5 kodeksu pracy - wypłata ekwiwalentu może być dokonana po ustaniu stosunku pracy.

(akta kontroli Tom II str. 105-128)

1.1.10. W WSA zrealizowano wnioski z poprzedniej kontroli budżetowej⁴⁷ dotyczące:

1. Dokonywania rzetelnej kontroli merytorycznej dowodów księgowych dotyczących zakupu energii elektrycznej:
 - 22 marca 2023 r. przeprowadzono w WSA szkolenie mające na celu podniesienie umiejętności właściwego odczytania wszystkich elementów wyszczególnionych w fakturach za energię elektryczną,
 - po odbytym szkoleniu pracownicy merytorycznie odpowiedzialni za ocenę faktur zostali zobligowani do ich rzetelnej oceny z wykorzystaniem wiadomości przekazanych na szkoleniu.
2. Rozliczenia z dostawcą energii elektrycznej wydatków poniesionych na jej zakup w zakresie PPE⁴⁸ nr: 590243831007752994 - Dyrektor WSA wystąpił pismem z 13 lutego 2023 r. do dostawcy energii elektrycznej z wnioskiem o skorygowanie faktur z błędnie przyjętą opłatą za moc umowną i skompensowanie powstałej nadpłaty z bieżącymi fakturami. Korekty faktur, uwzględniające rozliczenie dokonanych nadpłat, wpłynęły do Sądu 13 kwietnia 2023 r. Nadpłata została przelana na konto Sądu 25 kwietnia 2023 r.

⁴⁴ Z tego: 6,1 tys. zł – rozwiązanie umowy o pracę z upływem czasu na który została zawarta; 3,3 tys. zł oraz 1,0 tys. zł – rozwiązanie umowy o pracę za porozumieniem stron w obu przypadkach.

⁴⁵ Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 277 ze zm.), dalej: „Kodeks pracy”.

⁴⁶ Treść wyłączono na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) ze względu na prywatność osoby fizycznej. Wyłączenia dokonała Agnieszka Solecka – doradca prawny w NIK Pomorskiej Delegaturze w Gdańsku.

⁴⁷ P/23/001 - Wykonanie budżetu państwa w 2022 r. - wykonanie planu finansowego Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku (LGD.410.001.08.2023).

⁴⁸ Punkt Poboru Energii.

Stwierdzona nieprawidłowość

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W dokumentach zamówienia publicznego⁴⁹ nie wskazano powodów niedokonania podziału zamówienia na części, co było niezgodne z art. 91 ust. 2 Prawa zamówień publicznych.

(akta kontroli Tom II str. 31, 51-99)

Dyrektor Sądu⁵⁰ (podpisujący SWZ) wyjaśnił, że przeprowadzone postępowanie miało charakter niepodzielny, obejmując zakresem rzeczowym nierozrwalną całość. System oddymiania grawitacyjnego w poszczególnych klatkach obiektu oraz system zasysania w szybie windowym w klatce K2 jest sterowany i nadzorowany przez system sygnalizacji pożaru, który pełni rolę nadrzędną i jest zainstalowany w całym obiekcie. Stąd też w celu zachowania jednorodności i spójności całego systemu bezpieczeństwa w obiekcie, nie było możliwe technicznie podzielenie przedmiotu umowy i musiał być zlecony jako całość. Wobec powyższego, Dyrektor Sądu wyraził przekonanie, że okoliczność naturalnej niepodzielności zamówienia skutkuje wyłączeniem obowiązku wynikającego z art. 91 ust. 2 Prawa zamówień publicznych zaś formułowanie dodatkowego uzasadnienia prowadziłoby do nakładania na Zamawiającego obowiązków, które nie znajdują umocowania w przepisach prawa, oraz do nadmiernego formalizmu w prowadzonych postępowaniach. Podkreślił także brak wpływu powyższej okoliczności na prawidłowość przebiegu postępowania i jego wynik.

(akta kontroli Tom II str. 100-103)

NIK zauważa, że do wyłącznej decyzji Zamawiającego należy ustalenie czy przedmiot zamówienia może zostać podzielony na części. Niemniej jednak obowiązek informacyjny określony w art. 91 ust. 2 Prawa zamówień publicznych ma charakter generalny i nie zawiera wyjątków, nawet w sytuacji oczywistej niepodzielności zamówienia. Rozwiązanie to stanowi bowiem element zapewnienia przejrzystości postępowania oraz potwierdzenia przeprowadzenia przez Zamawiającego oceny możliwości podziału zamówienia na części.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2025 r. przez WSA w zakresie wydatków.

Kontrola wydatków w łącznej kwocie 2479,1 tys. zł i postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na które w WSA wydano 418,2 tys. zł wykazała, że objęte badaniem wydatki zrealizowano w sposób celowy, gospodarny i w granicach kwot planowanych.

Stwierdzona nieprawidłowość (dotyczącą niewskazania w dokumentach zamówienia publicznego powodów niedokonania podziału zamówienia na części) nie miała wpływu na ocenę kontrolowanej działalności.

⁴⁹ Specyfikacja Warunków Zamówienia (dalej: „SWZ”) pn. Wykonanie instalacji oddymiania w budynku WSA w Gdańsku przy Al. Zwycięstwa 16/17 w Gdańsku, nr sprawy AG-213/01/215.

2. Sprawozdawczość i księgi rachunkowe

2.1. Sprawozdania

Opis stanu faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych sprawozdań jednostkowych za 2025 r. przez Sąd:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- o zatrudnieniu i wynagrodzeniach (Rb-70),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1).

Kontrolą poprawności sporządzenia objęto również sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z) za IV kwartał 2025 r.

Kwoty wykazane w ww. sprawozdaniach jednostkowych Sądu były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość i rzetelność sporządzania tych sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

Sprawozdania przedstawiały wiarygodne dane o dochodach i wydatkach oraz związanych z nimi należnościach i zobowiązaniach.

(akta kontroli Tom II str. 1-3, 261-351a, 488-508)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.2. Księgi rachunkowe

Opis stanu faktycznego

2.2.1. Zarządzeniem nr 15/2021 Prezesa WSA z 21 maja 2021 r. w sprawie wprowadzenia zasad rachunkowości wprowadzono w WSA „Instrukcję określającą zasady rachunkowości”⁵¹ stanowiącą załącznik do ww. zarządzenia⁵². Spełniała ona wymogi określone w art.10 ust. 1 ustawy o rachunkowości⁵³.

W ramach organizacji zasad rachunkowości w WSA:

- pracownikom Oddziału Finansowo-Budżetowego w zakresach czynności, uprawnień i odpowiedzialności przypisano zadania charakterystyczne dla danego stanowiska⁵⁴,

12/15

⁵¹ Zmieniona Zarządzeniem nr 22/2024 r. Prezesa WSA z 31 grudnia 2024 r. w sprawie zmiany zarządzenia nr 15/2021 z 21 maja 2021 r.

⁵² Części składowe polityki rachunkowości stanowiły również: 1. Instrukcja Obiegu Dokumentów Księgowych stanowiąca załącznik nr 1 do Zarządzenia Prezesa WSA w Gdańsku nr 10/2009 z 7 sierpnia 2009 r. 2. Instrukcja Inwentaryzacyjna stanowiąca załącznik do Zarządzenia Prezesa WSA w Gdańsku nr 4/2011 z 21 czerwca 2011 r. 3. Instrukcja Kasowa stanowiąca załącznik do Zarządzenia Prezesa WSA w Gdańsku nr 5/2008 z 25 sierpnia 2008 r. 4. Instrukcja w sprawie określenia procedury rejestrowania w WSA w Gdańsku środków trwałych podstawowych i pozostałych oraz postępowania przy dokonywaniu przesunięć tych środków stanowiąca załącznik nr 1 do Zarządzenia Prezesa WSA w Gdańsku nr 11/2014 z 26 września 2014 r.

⁵³ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.).

⁵⁴ Główny księgowy (kierownik Oddziału Finansowo-Budżetowego), zastępca głównego księgowego, specjalista.

- tworzone rezerwowe kopie danych finansowo-księgowych,
- opracowano instrukcję inwentaryzacji⁵⁵ oraz obiegu dokumentów księgowych⁵⁶,
- organizacja rachunkowości i system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość prowadzenia ksiąg rachunkowych.

Do prowadzenia ksiąg rachunkowych WSA wykorzystywano, dopuszczony przez kierownika jednostki, program Symfonia Finanse i Księgowość⁵⁷.

W 2025 r. prowadzenie ksiąg rachunkowych WSA było przedmiotem kontroli przeprowadzonej przez NSA⁵⁸ w wyniku której nie stwierdzono nieprawidłowości w ww. obszarze.

(akta kontroli Tom II str. 371-734)

2.2.2. Badanie wiarygodności ksiąg rachunkowych WSA przeprowadzono na próbie 375 zapisów księgowych o łącznej wartości 4394,0 tys. zł (74 zapisy o wartości 3242,8 tys. zł⁵⁹ wylosowanych metodą monetarną MUS⁶⁰, uzupełnionych 282 zapisami o wartości 1069,3 tys. zł wyselekcjonowanymi celowo na podstawie przeprowadzonego przeglądu analitycznego ksiąg rachunkowych i 19 zapisami o wartości 81,9 tys. zł, wybranymi celowo na podstawie analizy należności⁶¹ i zobowiązań⁶² z tytułu dochodów i wydatków budżetowych nierozliczonych na 31 grudnia 2025 r.).

System organizacji rachunkowości i zapisy księgowe umożliwiały jednoznacznie powiązanie zapisów w dzienniku z dowodami księgowymi. Podlegające księgowaniu zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, były prawidłowo udokumentowane. Dowody księgowe, stanowiące podstawę zapisów księgowych, odpowiadały wymogom określonym w art. 22 ustawy o rachunkowości i zawierały elementy określone w art. 21 ustawy o rachunkowości (z zastrzeżeniem postanowień art. 21 ust.1a ustawy o rachunkowości).

Zapisy księgowe dokonane zostały w sposób trwały i zawierały elementy wymagane art. 23 ust. 2⁶³ ustawy o rachunkowości. Operacje gospodarcze, poprawnie ujęto w księgach rachunkowych na kontach księgi głównej i kontach pomocniczych (z uwzględnieniem podziałek klasyfikacji budżetowej) i zgodnie z ich treścią ekonomiczną. Zdarzenia gospodarcze ujęto we właściwych okresach sprawozdawczych, zgodnie z zasadą memoriału i zasadą współmierności. Zapisy w księgach rachunkowych były kompletne a księgi rachunkowe za 2024 r. zostały zamknięte w sposób trwały. W trakcie kontroli nie zidentyfikowano nieprawidłowości, które wskazywałyby, że w zakresie zapisów dotyczących dochodów i wydatków oraz związanych z nimi należności i zobowiązań, księgi rachunkowe stanowiące podstawę sporządzenia sprawozdań WSA prowadzone były nieprawidłowo.

(akta kontroli Tom I str. 87-122, 128-131)

⁵⁵ Instrukcja Inwentaryzacyjna stanowiąca załącznik do Zarządzenia Prezesa WSA w Gdańsku nr 4/2011 z 21 czerwca 2011 r. w sprawie instrukcji inwentaryzacyjnej.

⁵⁶ Instrukcja Obiegu dokumentów księgowych stanowiąca załącznik nr 1 do Zarządzenia Prezesa WSA w Gdańsku nr 10/2009 z 7 sierpnia 2009 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji obiegu dokumentów księgowych.

⁵⁷ Wersja 2023.2.a.

⁵⁸ Jednostkę nadrzędną.

⁵⁹ Z tego: 70 zapisów dotyczących wydatków rzeczowych w łącznej kwocie 2727,2 tys. zł i cztery zapisy wydatków majątkowych w łącznej kwocie 515,6 tys. zł.

⁶⁰ Losowanie dokonano z konta 130 subkonta dochodów i subkonta wydatków posiadających szczegółowość paragrafową, z wyłączeniem wydatków z tytułu wynagrodzeń i ich pochodnych (w paragrafach 401-408, 411-413, 418) oraz operacji o wartości mniejszej niż jeden tys. zł, a także po wyeliminowaniu korekt o znaczącej wartości.

⁶¹ 10 dowodów księgowych na łączną kwotę 1,9 tys. zł.

⁶² Dziewięć dowodów księgowych na łączną kwotę 79,9 tys. zł.

⁶³ Tj. datę dokonania operacji gospodarczej, określenie rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego datę, opis operacji gospodarczej, kwotę, datę zapisu i oznaczenie kont na których został dokonany.

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych. Objęte badaniem sprawozdania sporządzono terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Stosowany w WSA system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość prowadzenia ksiąg rachunkowych, jak również sporządzania jego sprawozdań budżetowych i w zakresie operacji finansowych. Objęte badaniem dowody księgowe sporządzono prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym i merytorycznym, a operacje gospodarcze udokumentowane tymi dowodami prawidłowo przypisano do okresów sprawozdawczych w księgach rachunkowych WSA.

V. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujący wniosek:

Wniosek

Wskazywanie w dokumentach zamówień publicznych (które nie są podzielone na części) powodów niedokonania podziału zamówienia na części.

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie⁶⁴ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Pomorskiej Delegatury NIK w Gdańsku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań. Zgodnie z art. 98 ustawy o NIK, kto nie informuje bądź niezgodnie z prawdą informuje o wykonaniu wniosków pokontrolnych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3.

⁶⁴ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym na adres do doręczeń elektronicznych NIK, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1045, ze zm.). w przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie, w miarę możliwości, skanu tych zastrzeżeń na adres mailowy jednostki kontrolnej NIK przeprowadzającej postępowanie kontrolne.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Gdańsk, 24 marca 2026 r.

Kontrolerzy

Specjalista kontroli państwowej

Renata Jabłowska

/podpisano elektronicznie/

Główny specjalista kontroli państwowej

Małgorzata Szafran

/podpisano elektronicznie/

Najwyższa Izba Kontroli

Pomorska Delegatura w Gdańsku

p.o. Dyrektor

Tomasz Słaboszowski

/podpisano elektronicznie/